

MARCIN BIELECKI*

Warszawa, Polska

ORCID ID 0000-0002-2315-9060

KRONIKA Z XXXIV LETNIEJ SZKOŁY MŁODYCH PEDAGOGÓW IM. MARII DUDZIKOWEJ. 13–17 WRZEŚNIA 2021 ROKU, POZNAŃ-OBRYZKO

Streszczenie: Niniejsza kronika dotyczy minionej XXXIV Letniej Szkoły Młodych Pedagogów im. Marii Dudzikowej, która trwała w dniach 13–17 września 2021 roku w Domu Pracy Twórczej i Wypoczynku Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Sprawozdanie przedstawia harmonogram obrad oraz przedstawia aktywności, które na przełomie lat okazały się sprawdzoną formą doksztalcania pedagogów.

Słowa kluczowe: letnia szkoła, obrady, sprawozdanie, pedagogika.

W dniach 13–17 września 2021 roku, po rocznej przerwie spowodowanej trwającą pandemią SARS-CoV-2, w trybie hybrydowym odbyła się XXXIV Letnia Szkoła Młodych Pedagogów im. prof. Marii Dudzikowej. Część uczestników uczestniczyła w szkole w formie zdalnej, inni łączyli się za pomocą aplikacji MS Teams.

Ideą cyklicznych spotkań szkoły jest wspieranie oraz stymulowanie rozwoju młodych pedagogów i pedagożek, którzy we wspólnym gronie młodych adeptów nauki oraz osób z wieloletnim doświadczeniem mogą się rozwijać w tworzonej wspólnocie dydaktycznej. Tegorocznym gospodarzem szkoły był Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu wraz z Komitetem Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk. Spotkania LSMP odbywały się w dawnej rezydencji Rodziny Raczyńskich – Pałacu Obrzycko, będącym obecnie Domem Pracy Twórczej i Wypoczynku Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (*Historia Pałac Obrzycko*. Dostępny na: <http://www.palac-obrzycko.pl/hotel-wronki-szamotuly-oborniki/historia>, dostęp 10.11.2021).

Tematem przewodnim szkoły była „Pedagogika w Uniwersytecie. Konteksty–Koncepcje–Praktyki”.

---

* Marcin Bielecki, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie; e-mail: marcin_bielecki@onet.pl.

Jak co roku szkoła miała swój przemyślany całodzienny tygodniowy harmonogram. Oprócz wykładów czy też warsztatów doświadczonych naukowców znalazło się również miejsce na dyskusje i wystąpienia początkujących adeptów nauki. Sprzyjało to wymianie doświadczeń, pomysłów badawczych oraz licznym dyskusjom.

Pierwszy dzień XXXIV Letniej Szkoły Młodych Pedagogów rozpoczął się w sali Lubrańskiego UAM wystąpieniem rektor UAM, prof. dr hab. Bogumiły Kaniewskiej. Jej słowa zwrócone były w kierunku rozmowy i przekazywania doświadczeń w kreowanej rzeczywistości. Kolejną osobą, która się zwróciła do uczestników we wstępnej części spotkania, był prof. dr hab. Zbyszko Melosik. Zwrócił on uwagę na walor, a także walkę, jaka toczy się w polskich naukach pedagogicznych w kwestii tożsamości. Następnie głos zabrała prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska, dziekan Wydziału Studiów Edukacyjnych, a zarazem przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN. Mówiła o roli Uniwersytetu Adama Mickiewicza i Wydziału Studiów Edukacyjnych w tworzeniu współczesnej pedagogiki. Wspominając o idei LSMP, podkreśliła, że cykliczne wydarzenia związane ze szkołą pełnią ważną rolę w budowaniu pasji naukowej, jak również budują naukową jedność między uczestnikami. Następnie głos zabrały kierowniczki szkoły – prof. dr hab. Maria Czerepaniak-Walczak oraz prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego, dr hab. Ewa Bochno. Po tych wystąpieniach uczestnicy wysłuchali wspomnień współpracowników zmarłej prof. Marii Dudzikowej, którzy wypowiadali się w przygotowanym na tę okazję filmie.

Kolejnym punktem programu był wykład inauguracyjny prof. dr. hab. Marka Kwieka, zatytułowany *Rozwój globalnej nauki jako wyzwanie dla polityki naukowej, instytucji i młodej kadry akademickiej*. Następnie odbyła się dyskusja, a po jej zakończeniu gospodarze wręczyli dyplomy „Strzał w dziesiątkę” prof. Uniwersytetu w Białymstoku, dr hab. Alicji Korzenieckiej-Bondar oraz dr. Aleksandrowi Cywińskiemu. Potem zostały przekazane insygnia kolejnym gospodarzom XXXV Letniej Szkole Młodych Pedagogów (2022 – Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej). „Pałeczkę dyrygenta” przejęła prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz, „kociałkę” otrzymał sekretarz wydarzenia – dr Michał Szyszka. Były też liczne podziękowania w kierunku osób, które zaangażowały się w organizację LSMP. Zanim uczestnicy LSMP udali się do Obrzycka, wysłuchali koncertu części poznańskiego zespołu śpiewaków „Inspiro Ensemble”.

Po przerwie związanej z przejazdem do Pałacu w Obrzycku gospodarze LSMP spotkali się z uczestnikami szkoły. Obecni byli kierownicy szkoły oraz przedstawiciele samorządu LSMP. Była okazja do poznania się ze sobą, rozmowy o sprawach organizacyjnych i aktywnościach mających miejsce w kolejnych dniach. Począwszy od drugiego dnia, w harmonogramie szkoły zapisane były konsultacje poranne z kierowniczkami szkoły. Ponadto od tego dnia zaczęły się również konsultacje z Mistrzami, które odbywały się zgodnie z przyjętym harmonogramem. Pierwszy dzień zwieńczony był rozmowami uczestników do późnych godzin wieczornych.

Kolejny, drugi dzień, rozpoczął się od wykładu prof. dr. hab. Krzysztofa Jakubiaka. Tytuł wystąpienia brzmiał: „Pedagogika na uniwersytetach Drugiej Rzeczypospolitej”. Po pytaniach od uczestników rozpoczął się punkt programu o nazwie: *Giełda (P)różności*, czyli wystąpienia młodych, połączone z dyskusjami. Każde wystąpienie trwało 10 minut. Na koniec była okazja do zadawania prelegentom pytań nt. ich wystąpień.

Po przerwie rozpoczęła się kolejna część spotkania związana z wykładami mistrzów. Wystąpił prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr hab. Radosław Rybkowski, z referatem pt. *Polityka wobec szkolnictwa wyższego*, a następnie prof. dr hab. Zbyszko Melosik z referatem pt. *Wolność akademicka i konstrukcje tożsamości (młodego) naukowca*. Po prezentacjach nastąpiła dyskusja pomiędzy uczestnikami i zadano pytania prelegentom.

W południe rozpoczęły się dwa warsztaty: dr Anny Marii Koli nt. ciągłości generacyjnej w pedagogice oraz dr Anety Makowskiej i dr. Maksymiliana Chutorańskiego o pedagogice rzeczy. Po zakończeniu warsztatów wystąpiła prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz z referatem: *Walka o uznanie w szkole wyższej z perspektywy nierówności płci*.

Po każdym wykładzie następowała dyskusja, której tematem była treść wykładów.

Ostatnim punktem wtorkowej Letniej Szkoły Młodych Pedagogów było spotkanie Mistrzów, podczas którego uczestnicy mogli konsultować swoje prace badawcze, artykuły czy dysertacje z doświadczonymi badaczami.

Trzeci dzień obrad poprzedziły poranne konsultacje z kierowniczkami szkoły: prof. dr hab. Marią Czerepaniak-Walczak oraz prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego, dr hab. Ewą Bochno. Następnie odbyły się wykłady. Jako pierwszy głos zabrał prof. dr hab. Bogusław Śliwerski, który zaprezentował temat: *Aktywizujące kształcenie studentów pedagogiki*. Istotną kwestię omówiła prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr hab. Anna Sajdak-Burska, która wygłosiła referat pt. *E-learning czy e-teaching? Dydaktyka akademicka w pułapce pozoru nowoczesności*.

Po obu wykładach następowała intensywna dyskusja, która odwoływała się szczególnie do stanu polskiej szkoły i kierunków zmian, jakie można podjąć, aby znaleźć rozwiązanie problemów. Kolejnym punktem programu *Giełda (P)różności*, czyli wystąpienia młodych połączone z dyskusją.

Ostatni wykład w części porannej spotkania był autorstwa prof. dr. hab. Romana Lepperta pt. *Czy jest możliwa/potrzebna pedagogia/pedagogika pozytywna?* Po referacie nastąpiła dyskusja nt. poruszonej problematyki pedagogiki pozytywnej i jej egzemplifikacji do praktyki pedagogicznej.

Po południu odbyły się warsztaty. Pierwszy poprowadzony został przez prof. Uniwersytetu Łódzkiego, dr hab. Magdalenę Karkowską: *O znaczeniu i wymiarach universitas. Jak prowadzić badania w uniwersytecie?* Następnie głos zabrała prof. Akademii Pomorskiej, dr hab. Anna Babicka-Wirkus, która przeprowadziła warsztat pt. *Kultura oporu uniwersytetu. Jak ją badać? Jak nazywać jej przejawy?* Po podsumowaniu warsztatów odbyły się dwa kolejne wykłady mistrzów. Pierwszy

był autorstwa prof. dr hab. Małgorzaty Kowalskiej pt. *Uniwersytet w ryzach myślenia technokratyczno-biznesowego*, drugi dotyczył problemów polskiej edukacji. Prelegentem był prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski. Temat drugiego wystąpienia to: *Pedagogika wobec problemów współczesnej szkoły*.

Po wysłuchaniu wystąpień znowu miała miejsce dyskusja. Środowy wieczór poza konsultacjami z mistrzami poświęcony został na rozmowy między uczestnikami.

Czwartkowy, przedostatni dzień obrad LSMP, rozpoczął się ponownie od konsultacji z kierowniczkami szkoły oraz innymi mistrzami. Pierwszym tego dnia wykładem było wystąpienie prof. dr hab. Agnieszki Cybał-Michalskiej: *Rozwiązywanie problemów natury tożsamościowej przez młodzież akademicką*, a następnie prof. dr hab. Agnieszki Gromkowskiej-Melosik pt. *Dynamika dostępu kobiet do karier akademickich. Studium przypadku na przykładzie pedagogiki*. Oba wystąpienia, jak wcześniejsze w trakcie szkoły zakończyły się wymianą poglądów.

Po krótkiej przerwie znowu nastąpiła *Giełda (P)różności*, która tego dnia została podzielona na dwie części. Był też czas na zadawanie pytań prelegentom.

Kolejnym wykładem był prof. dr hab. Mirosława Szymańskiego: *Zmiana społeczna a zmiana w oświacie – konsekwencje dla pedagogiki*. Po serii pytań skierowanych do prelegenta nastąpiła przerwa, a po niej, według harmonogramu, zostały przeprowadzone dwa warsztaty. Pierwszy miał tytuł: *Fenomenografia. Jak łączyć badania z procesem kształcenia studentów pedagogiki?* i przeprowadziła go prof. Uniwersytetu w Białymstoku, dr hab. Alicja Korzeniecka-Bondar, a zaraz po niej warsztat poprowadził dr hab. Oskar Szwabowski nt. autoetnografii.

Dalej nastąpiła korekta programu – wykład wygłosił prof. dr hab. Wiesław Ambrozik *O konieczności uspołecznienia systemu profilaktyki społecznej i resocjalizacji*. Po dyskusji podsumowującej jego referat miała miejsce druga część *Giełdy (P)różności*.

Po wykładach i dyskusjach uczestnicy spotkali się na uroczystej kolacji.

Obrady ostatniego dnia szkoły, piątkowe, rozpoczęła tym razem *Giełda (P)różności*. Po serii pytań od uczestników uczestnicy LSMP głosowali w celu przyznania nagrody audytorium.

Nastąpiły też wykłady: prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego, dr hab. Ewy Bochno *Jak to jest być adiunktką/adiunktem w uniwersytecie? Młodzi w (auto)metaforze* oraz prof. dr hab. Marii Czerepaniak-Walczak *Uniwersytet–Konteksty–Koncepcje–Praktyki*. Później nastąpiła dyskusja i podsumowanie szkoły.

Po przeliczeniu głosów w trakcie przerwy ogłoszono wyniki głosowania w ramach poszczególnych kategorii:

- za najlepsze wystąpienie stacjonarne w kategorii wystąpień magistrów: mgr Iwona Kukowka;
- za najlepsze wystąpienie stacjonarne w kategorii wystąpień doktorów: dr Adam Konopnicki i dr Karol Motyl;
- za najlepsze wystąpienie *on-line*: mgr Agnieszka Nymś-Górna;

- „twórczy szum” – za najaktywniejsze dyskusje naukowe w ramach XXXIV LSMP (stacjonarnie): mgr Colette Szczepaniak oraz dr Aleksander Cywiński;
- „twórczy e-szum” – za najaktywniejsze dyskusje naukowe w ramach XXXIV LSMP (*on-line*): mgr Agata Borowska.

Po rozdaniu nagród zostały zakończone obrady XXXIV Letniej Szkoły Młodych Pedagogów im. Marii Dudzikowej.

Bibliografia

Historia Pałac Obrzycko. Dostępny na: <http://www.palac-obrzycko.pl/hotel-wronki-szamotuly-oborniki/historia> (dostęp 10.11.2021).

CHRONICLE FROM THE 34TH MARIA DUDZIKOWA SUMMER SCHOOL OF YOUNG PEDAGOGUES 13-17 SEPTEMBER 2021, POZNAŃ-OBRYZCKO

Abstract: This report describes the XXXIV Maria Dzdudzikowa Summer School of Young Pedagogues, which took place on September 13–17, 2021 at the House of Creative Work and Recreation of the University of Adam Mickiewicz in Poznań. The report presents the schedule of the meeting as well as activities that have been proved to be an effective form over the years.

Keywords: summer school, deliberations, report, pedagogy.